

‘Praat eerst met mij!’

Nila, 17

De ouders van Nila gaan op zoek naar een geschikte huwelijkskandidaat. Nila wil nog niet trouwen en is liever samen met haar vriend Jelle. Dit accepteren haar ouders niet en ze wordt gedwongen te trouwen met Gyan, een man afkomstig uit dezelfde gemeenschap, die ook van zijn ouders moet trouwen tegen zijn wil.

‘We deden altijd zo voorzichtig, maar nu was het toch misgegaan. Sinds een jaar had ik een vriend, Jelle. Maar dat mocht niemand weten. Daarom spraken we in het geheim af en deden we op school alsof we gewoon klasgenoten waren. Dat ging best lang goed, tot het moment dat iemand uit een andere klas ons zag knuffelen bij de kluisjes. Hij vertelde het aan zijn ouders, die het direct aan mijn ouders vertelden. Zo kwamen zij erachter dat ik een relatie had met een Nederlandse jongen.

En dat was een groot probleem. Mijn ouders zijn Hindoes, en hebben mijn broertje, zusjes en mij op een traditionele manier opgevoed. En dat betekent ook dat je moet trouwen met iemand binnen je eigen religieuze kring. Een goede huwelijkspartner kan er namelijk voor zorgen dat je als gezin meer aanzien krijgt binnen de gemeenschap, want het huwelijk is heilig in het Hindoeïsme. Een geschikte man voor mij vinden was daarom heel belangrijk voor mijn ouders. En dat was voor hen heel normaal: in onze gemeenschap waren er veel gearrangeerde huwelijken.

Een half jaar eerder, net na mijn zeventiende verjaardag, waren mijn ouders al eens begonnen over trouwen. Ik had gereageerd dat ik daar nog veel te jong voor was, en was natuurlijk ook veel liever met Jelle. Maar dat mochten mijn ouders natuurlijk niet weten. Als meisje mag je niet experimenteren met relaties en moet je maagd blijven tot je trouwt. Als je met jongens omgaat, kan dat je huwelijkskansen laten afnemen en gaan mensen slechte dingen over jou en je familie denken. Een Nederlandse jongen is natuurlijk helemaal uit den boze.

‘Een goede huwelijkspartner kan ervoor zorgen dat je als gezin meer aanzien krijgt in de gemeenschap’

Toen mijn ouders mijn relatie met Jelle ontdekten, waren ze dan ook heel erg boos. Ik had mijn eigen reputatie én die van ons gezin in gevaar gebracht. Ze pakte mijn huissleutels af, ik moest mijn telefoon inleveren en ze controleerden mijn schoolmail.

Een paar dagen daarna wilde ik zo graag even met Jelle praten. Stiekem pakte ik mijn telefoon uit de slaapkamer van mijn ouders, want ik wist dat ze hem daar verstopt hadden. Maar mijn moeder betrapte me. ‘Geef die telefoon terug’ schreeuwde ze naar me, maar ik weigerde. Het onttaarde in een heftige ruzie. Ondertussen was Jolanda samen met mijn zusje in de woonkamer. Zij kwam als wijkteammedewerker twee keer per week langs om mijn ouders te ondersteunen bij de zorg voor mijn licht verstandelijk gehandicapte zusje. Toen mijn moeder en ik beneden kwamen, vroeg ze of alles goed ging. Mijn moeder snauwde in het Hindi dat ik niet mocht zeggen wat er aan de hand was, dus ik loog tegen Jolanda dat ik iets had gepikt en dat mijn moeder daarom zo boos was.

Mijn vader deed er in die periode alles aan om te controleren waar ik was. Iedere dag bracht hij me naar school en haalde me ook weer op. Dat viel mijn klasgenoten op en tijdens een les Engels maakten ze er grapjes over. Ze vertelden het ook aan onze docente. ‘Je wordt toch zeker niet lui, Nila?’ zei zij, maar ze zag volgens mij al snel dat ik niet meelachte. ‘Gaat

Portretten schadelijke praktijken

Vijf jongvolwassen slachtoffers delen hun verhaal. Naast hun verhalen vind je steeds praktische tips over hoe te handelen als je hier als professional mee te maken krijgt. Vermoed je schadelijke praktijken? Jij kunt het verschil maken! Ga het gesprek aan, durf te vragen en vergroot de kans op vroegtijdige signalering.

Tips

- Durf vragen te stellen.
- Zorg dat je gezinsleden los van elkaar spreekt. Soms worden ze binnen het gezin onder druk gezet om wenselijke antwoorden te geven.

het wel?' vroeg ze. Ik kon wel door de grond zakken, want de hele klas luisterde mee. Ik antwoordde snel dat het prima ging. De docente ging verder met de les en is er later niet meer op teruggekomen.

Door mijn relatie met Jelle had ik de reputatie en de eer van mijn familie aangetast en daar was volgens mijn vader maar één oplossing voor: trouwen met een man die door mijn ouders uitgekozen was. Ook mijn moeder nam de hele situatie heel serieus. Zij was verantwoordelijk voor de opvoeding van haar kinderen en had daarin gefaald, omdat ik een overtreding had begaan. Daarom ging ze, samen met mijn zus, op zoek naar een geschikte man waar ik mee kon trouwen. En die vonden ze ook: Gyan. Intussen probeerden ze mij ervan te overtuigen dat ik het uit moest maken met Jelle. En dat ging ver: mijn moeder dreigde zelfs met zelfmoord als ik dit niet zou doen.

De man met wie Nila moet trouwen is Gyan. Hij komt uit dezelfde Surinaams-Hindostaanse gemeenschap als het gezin van Nila. Met zijn 27 jaar heeft hij de huwbare leeftijd overschreden, en dus zoeken zijn ouders een huwelijkskandidaat voor hem. Hij is niet geïnteresseerd in zijn studie, gaat niet naar de collega's en loopt daarom heel erg uit. Zijn ouders zijn kennissen van Nila's ouders en zo lijkt het hen een goed idee om Gyan en Nila te laten trouwen. Maar ook hij wordt gedwongen om te trouwen: hij wil zelf helemaal niet gaan trouwen en wil liever gaan reizen.

'Toen we een tijdje aan het wandelen waren, vertelde Jolanda dat ze de laatste weken veel spanning bij ons thuis voelde'

Twee weken na de ruzie met mijn moeder stelde Jolanda voor om naar het park te wandelen. Dat deed ze iedere week met mijn zusje, maar die dag wilde ze graag dat ik ook meeding. Dat was leuk voor mijn zusje, zei ze tegen mijn moeder. Die vond het goed. Toen we een tijdje aan het wandelen waren, vertelde Jolanda dat ze de laatste weken veel spanningen bij ons thuis voelde. Het was haar opgevallen dat ik bijna altijd thuis was, dat mijn vader me naar school bracht en dat ik niet meer naar de extra muzieklessen op school ging, terwijl ik daar normaal altijd zo van genoot. Jolanda vertelde ook over een vergelijkbare situatie die ze eens bij iemand had gezien en vroeg me of er misschien iets aan de hand was. Ik besloot haar in vertrouwen te nemen en vertelde haar over mijn relatie met Jelle en over hoe ze nu op zoek waren naar een huwelijkskandidaat voor mij. Maar ik vroeg haar ook om het aan niemand te vertellen. Jolanda gaf me haar nummer en zei dat ik haar altijd mocht bellen, en we spraken af om over twee weken weer te gaan wandelen.

Een paar weken later stond de wijkagent ineens voor de deur. Hij vertelde dat Jelle een melding bij de politie had gedaan omdat hij door mijn vader en mijn broer was bedreigd. Ze hadden tegen hem gezegd dat hij uit mijn buurt moest blijven. Ik stond ook bij de deur en mijn vader zei in het Hindi tegen mij dat ik mijn mond moest houden. Aan de agent vertelde hij dat Jelle mij had lastiggevallend, maar dat hij ontzettend spijt had van de bedreiging. De agent keek mij aan voor een bevestiging van het verhaal. Ik durfde niet te zeggen dat mijn vader loog en kon niet anders dan ja te knikken. Daarmee was het gesprek afgesloten en ging de agent weer weg.

Ik miste Jelle ontzettend, maar mocht nog steeds niet alleen het huis uit. Dus spijbelde ik af en toe van school om met hem af te spreken. Wat ik niet wist, is dat mijn moeder regelmatig naar mijn mentor belde om te controleren of ik wel op school was. Op een gegeven moment ging het mis. Toen ik thuiskwam van school waren mijn ouders woedend. Waarom was ik die dag niet op school geweest? Ik moest toegeven dat ik bij Jelle was geweest. Dat mijn ouders een mail van mijn mentor hadden gekregen maakte de situatie er niet beter op. Zij vond de telefoontjes van mijn moeder opvallend, en ze had van mijn muziekleraar gehoord dat ik ineens niet meer bij de muzieklessen was. Daarom had ze mijn ouders uitgenodigd voor een gesprek op school. Mijn ouders waren bang dat alles nu zou uitlekken, en dat zou voor hen een ramp zijn. Er volgde een hele erge ruzie. Ik wilde nu echt niet thuis zijn, dus ging ik naar Jelle toe. Maar we wisten dat ik daar niet veilig was, omdat mijn ouders Jelles adres kenden. Ik besloot Jolanda te bellen. Zij ging op zoek naar een veilige plek voor mij om voorlopig te blijven.

Het huidige portret is ontwikkeld binnen het onderzoeksproject '(M)eer zien'. Dit onderzoek is een samenwerking tussen Fier, Sterk Huis, Landelijk Knooppunt Huwelijksdwang en Achterlating (LKHA) en hogeschool Leiden. Het project is mogelijk gemaakt door ZonMw

Tips

- Let op signalen (bijv. de jongere wordt (opeens) altijd gebracht en gehaald).
- Spreek de jongere aan wanneer hij/zij alleen is.
- Onthoud of noteer situaties. Wees oplettend en vraag er nog eens naar.

Tips

- Let op signalen: spanningen in huis, ineens gestopt met bepaalde activiteiten.
- Blijf oplettend; onthoud eerdere situaties.
- Vind een moment om de jongere los te spreken.
- Benoem wat je ziet en vraag hier op door.
- Vertel een vergelijkbare situatie die jij, of iemand anders, hebt meegemaakt (spiegelverhaal).
- Bied je bereikbaarheid aan (laagdrempelig contact).
- Maak een afspraak om er later nog eens een-op-een over te praten.

Tip

- Houd er rekening mee dat de jongere mogelijk onder druk wordt gezet om niets te vertellen.

Tips

- Stap niet gelijk naar de familie maar ga eerst met de jongere zelf in gesprek.
- Vraag advies bij een gespecialiseerde instantie (zoals Veilig Thuis of het Landelijk Knooppunt Huwelijksdwang en Achterlating).